

ZAKON O POSTUPKU PRED USTAVNIM SUDOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

("Službene novine Federacije BiH", br. 6/1995 i 37/2003)

Integralni tekst

I - OPĆE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pravila postupka po kojima Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud) vrši svoju funkciju utvrđenu Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav).

Član 2

Ustavni sud je u vršenju sudske funkcije samostalan i nezavisan i sudi na osnovu Ustava i po pravilima postupka predviđenim ovim zakonom.

Član 3

Postupci pred Ustavnim sudom su javni i odluke se objavljuju javno.

Javnost postupka pred Ustavnim sudom isključena je za vrijeme vijećanja i glasanja, a Ustavni sud može isključiti javnost kad raspravlja i odlučuje o pitanjima koja imaju karakter državne, vojne ili druge zakonom ili drugim propisima određene tajne.

Član 4

U Ustavnom sudu u službenoj upotrebi su bosanski, hrvatski jezik i srpski jezik a kao sredstva komunikacije može koristiti ostale jezike.

Ustavni sud u vršenju sudske funkcije osigurava ravnopravnu upotrebu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika

U Ustavom sudu službena pisma su latinica i ćirilica.

II - ZAJEDNIČKA PRAVILA POSTUPKA

Član 5

Ustavni sud provodi postupak na osnovu odredaba ovog zakona, a u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom može shodno primijeniti odgovarajuća pravila procesnih zakona.

Pravila postupka koja nisu utvrđena ovim zakonom propisat će se poslovníkom Ustavnog suda.

Član 6

Postupak pred Ustavnim sudom smatra se pokrenutim danom prijema zahtjeva ili drugog akta kojim se, u skladu sa ovim zakonom, pokreće postupak pred Ustavnim sudom (u daljem tekstu: zahtjev), koji je neposredno predan Ustavnom sudu od strane ovlašćenog podnosioca, odnosno danom kad je preporučeno predan pošti.

Član 7

Zahtjev za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom sadrži određeno traženje, kao i činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva.

Podnosilac zahtjeva priložit će zahtjevu pismene dokaze kojima raspolaže.

Član 8

Ustavni sud može tražiti od drugih sudova i državnih organa, kao i nosilaca javnih i drugih društvenih funkcija potrebne podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka.

Član 9

Strankom u postupku, u smislu ovog zakona, smatraju se ovlašćeni podnosilac zahtjeva za rješavanje spora, zahtjeva za ocjenjivanje ustavnosti, zahtjeva za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda, zahtjeva za smjenjivanje Predsjednika Federacije i Potpredsjednika Federacije i ovlašćeni podnosilac žalbe protiv konačne odluke nadležnog suda kojom je odlučeno o imunitetu osobe koja se pozvala na imunitet, s jedne i organ, odnosno osoba u odnosu na koju je postavljen zahtjev, s druge strane.

Član 10

Stranka u postupku ima pravo i dužnost da Ustavnom sudu daje potrebne podatke i obavještenja u toku postupka i da preduzima druge radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

Član 11

Stranke u postupku i druga zainteresirana lica mogu u toku postupka izvršiti uvid u akte predmeta, osim u akte koji su određeni kao tajna u smislu člana 3. ovog zakona.

Uvid u akte predmeta odobrava sekretar Ustavnog suda, a vrši se u službenim prostorijama Ustavnog suda i u prisustvu ovlašćenog radnika Ustavnog suda.

Član 12

Organe federalne, kantonalne ili općinske vlasti i druge državne organe, kao stranke u postupku, predstavljaju njihovi ovlašćeni predstavnici koji su zakonom ili drugim propisom određeni da ih predstavljaju.

Stranke u postupku mogu zastupati punomoćnici na osnovu punomoćja izdatog za zastupanje pred Ustavnim sudom.

U postupku pred Ustavnim sudom, pored stranaka u postupku, mogu učestvovati i druga lica koja Ustavni sud pozove radi davanja stručnog mišljenja i drugih obavještenja.

Licima iz stava 3. ovog člana Ustavni sud može naknaditi troškove za učešće u postupku i platiti nagradu za dato stručno mišljenje i obavještenje.

Član 13

Ustavni sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su istaknuti u postupku.

Član 14

Svaka stranka u postupku snosi svoje troškove, ako Ustavni sud iz opravdanih razloga ne odluči drukčije.

Član 15

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa.

Član 16

Sudija Ustavnog suda određen rasporedom poslova (u daljem tekstu: sudija izvjestilac) dostavlja prijepis zahtjeva drugoj stranci u postupku i određuje joj rok za dostavu odgovora na navode zahtjeva i dokaze koje sadrži zahtjev.

Član 17

Radi razjašnjenja stanja stvari sudija izvjestilac može tražiti obavještenja od podnosioca zahtjeva i drugih stranaka u postupku, kao i od državnih organa. Sudija može zatražiti i mišljenje od odgovarajućih stručnjaka, saslušati svjedoke i vještake i izvesti druge dokaze, kao i tražiti da se pojedini dokazi izvedu pred drugim sudom ili organom.

Član 18

Ustavni sud odlučuje na raspravi u svim slučajevima, osim kad je ovim zakonom predviđeno da može odlučivati na sjednici bez rasprave.

Član 19

Predsjednik Ustavnog suda zakazuje raspravu i rukovodi njenim tokom.

Poziv za raspravu dostavlja se strankama u postupku i drugim licima koja se pozivaju na raspravu najkasnije sedam dana prije održavanja rasprave.

Član 20

Rasprava je javna, ali Ustavni sud može iz razloga predviđenih u članu 3. ovog zakona, odlučiti da se rasprava održi bez prisustva javnosti.

Na raspravu se pozivaju stranke u postupku, a kad je to potrebno pozivaju se i predstavnici organa i drugih institucija, naučni i stručni radnici koji mogu Ustavnom sudu dati mišljenje i obavještenja od značaja za donošenje odluke.

Izostanak stranke u postupku i drugih pozvanih lica na raspravu ne spriječava Ustavni sud da provede postupak i donese odluku.

Član 21

Raspravu otvara predsjednik Ustavnog suda i saopćava predmet rasprave.

Nakon toga, sudija izvjestilac izlaže stanje stvari ne iznoseći svoje mišljenje, a iza toga stranke u postupku imaju pravo da iznesu i obrazlože svoje stavove i zahtjeve.

Član 22

U toku rasprave sudije Ustavnog suda, uz dozvolu predsjednika suda, mogu postavljati pitanja i tražiti razjašnjenja od prisutnih stranaka u postupku i drugih pozvanih lica o stvari koja je predmet rasprave.

Član 23

Ako je potrebno Ustavni sud može odložiti, odnosno prekinuti raspravljanje o određenom predmetu, radi pribavljanja potrebnih podataka i obavještenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

Član 24

Nakon što predsjednik Ustavnog suda zaključi raspravu, Ustavni sud na sjednici pristupa vijećanju i glasanju.

Član 25

Nakon završene sjednice o vijećanju i glasanju, predsjednik Ustavnog suda usmeno objavljuje odluku Ustavnog suda, uz navođenje bitnih razloga za njeno donošenje.

Donesena i objavljena odluka dostavit će se strankama u postupku u pismenoj formi.

Član 26

Ustavni sud na sjednici bez rasprave odlučuje o odbacivanju zahtjeva kad nije nadležan za odlučivanje o zahtjevu, kad podnosilac zahtjeva nije ovlašćen za pokretanje postupka, kad zahtjev nije podnesen u zakonom predviđenom roku, kad je Ustavni sud o toj stvari već odlučio ili kad ne postoje druge procesne pretpostavke za odlučivanje o suštini stvari.

Kad Ustavni sud rješenjem odbaci zahtjev zbog toga što nije nadležan za odlučivanje, može zahtjev uputiti nadležnom sudu ili drugom organu i o tome obavijestiti stranku.

Član 27

O predmetu koji se razmatra na sjednici bez rasprave, prije raspravljanja i glasanja određeni sudija izlaže pravna pitanja od značaja za raspravljanje i odlučivanje, kao i prijedlog odluke.

Član 28

Ustavni sud odlučuje većinom glasova svih sudija Ustavnog suda.

Prilikom odlučivanja sjednici prisustvuju samo sudije i zapisničar.

Sudija ima pravo tražiti da se njegovo odvojeno mišljenje unese u zapisnik ili priloži zapisniku.

Član 29

Ustavni sud donosi presude i rješenja.

Ustavni sud donosi presudu kad odlučuje o suštini stvari, a u svim drugim slučajevima donosi rješenje.

Presuda i rješenje moraju biti obrazloženi.

Član 30

Presude Ustavnog suda objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH", kao i u odgovarajućem službenom glasilu kantona, odnosno općine.

III - RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 31

Rješavanje sporova o pravima i dužnostima između institucija federalne vlasti ili unutar pojedinih institucija federalne vlasti, kantona ili općine pokreće se pred Ustavnim sudom zahtjevom te institucije, kantona ili općine čije je pravo povrijeđeno ili kojoj je, nesaglasno ustavu, federalnom zakonu ili drugom propisu, kantonalnom zakonu ili drugom propisu, nametnuta određena obaveza.

Član 32

Zahtjev za rješavanje spora treba da sadrži naziv institucije federalne vlasti ili organizacioni oblik institucije federalne vlasti, kantona ili općine između kojih je spor nastao, predmet spora i dokaze koji ukazuju da je aktom ili radnjom suprotne strane povrijeđeno njeno pravo, pravne posljedice koje su nastupile ili mogu nastupiti zbog nastalog spora i način rješavanja spora.

Član 33

Stanke u postupku rješavanja spora su institucija federalne vlasti, odnosno organizacioni oblik te institucije, kanton ili općina koja je podnijela zahtjev za rješavanje spora i institucija federalne vlasti, odnosno organizacioni oblik te institucije, kanton ili općina u odnosu na koju je postavljen zahtjev.

Ustavni sud može odobriti i drugim državnim organima za koje smatra zainteresiranim stranama u sporu da učestvuju u postupku.

Član 34

Rješavajući spor između strana u postupku iz člana 31. ovog zakona, Ustavni sud može utvrditi da je određenim aktom ili radnjom jedne strane povrijeđeno pravo druge strane u sporu, utvrditi postojanje ili nepostojanje određene obaveze i odrediti da se otklone nastale posljedice takvog akta ili radnje.

IV - OCJENJIVANJE USTAVNOSTI

Član 35

Postupak za ocjenjivanje ustavnosti iz člana IV.C.10 (2) i odlučivanje o ustavnim pitanjima iz člana IV.C.10. (3) Ustava pokreće se na osnovu zahtjeva ovlašćenog podnosioca.

Član 36

Zahtjev za ocjenjivanje ustavnosti treba da sadrži naziv ustava kantona, zakona ili drugog propisa organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti (u daljem tekstu: ustav kantona, zakon ili drugi propis) i naznaku odredaba koje se osporavaju, kao i ustavno pitanje koje se pojavilo u toku postupka pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Sudom za ljudska prava ili kantonalnim sudom, te ako je propis objavljen i naziv i broj službenog glasila u kome je objavljen, odredbu Ustava za koju se smatra da je povrijeđena; navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva; druge podatke i priloge od značaja za ocjenjivanje ustavnosti i potpis ovlašćenog lica, ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva.

Član 37

Ako se treba ocijeniti ustavnost predloženog ustava kantona, zakona ili drugog propisa, ili usvojenih propisa koji nisu objavljeni, uz zahtjev se prilaže ovjeren prijepis tog propisa.

Član 38

Kad se Ustavnom sudu dostavi više zahtjeva za ocjenjivanje ustavnosti istog propisa, Ustavni sud će o svim tim zahtjevima voditi, po pravilu, jedan postupak i donijeti jednu odluku.

Spajanje predmeta u smislu stava 1. ovog člana neće se vršiti ako bi to uticalo na znatnije odugovlačenje postupka.

Član 39

Stranke u postupku ocjenjivanja ustavnosti su ovlašćeni podnosioci zahtjeva iz člana IV. C. 10. (2) i (3) Ustava i organ federalne, kantonalne i općinske vlasti, koji je predložio ili donio ustav kantona, zakon ili drugi propis.

Ako Ustavni sud odlučuje o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Sud za ljudska prava ili kantonalni sud, stranke u postupku su sve strane u tom, sudskom postupku.

Član 40

Usvojeni ili predloženi zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti za koji Ustavni sud utvrdi da nije u skladu sa Ustavom neće se primjenjivati od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", odnosno predloženi zakon ili drugi propis neće stupiti na snagu.

Zakon ili drugi propis iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se odnosno stupiti će na snagu od dana određenog u tom propisu ukoliko se izmijeni na način koji propiše Ustavni sud.

Uzimajući u obzir sve okolnosti koje su od interesa za zaštitu ustavnosti, a naročito posljedice koje utvrđeni nesklad proizvodi, odnose koji su uspostavljeni na osnovu takvog zakona ili drugog propisa, kao i interes pravne sigurnosti, Ustavni sud može utvrditi prijelazna rješenja koja ne mogu biti na snazi duže od šest mjeseci od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH" o utvrđenoj neskladnosti zakona ili drugog propisa sa Ustavom i o prijelaznim rješenjima.

Član 41

Od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", kojom je utvrđeno da zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti, koji je stupio na snagu nije u skladu sa Ustavom, neće se primjenjivati ni propis donesen za njegovo provođenje.

V - POSTUPAK ZA ODLUČIVANJE O PITANJIMA VITALNIH INTERESA KONSTITUTIVNIH NARODA

Član 42

U Ustavnom sudu osniva se Vijeće za zaštitu vitalnih interesa (u daljem tekstu: Vijeće) koje je nadležno za odlučivanje o pitanjima vitalnog interesa konstitutivnih naroda prema proceduri utvrđenoj ovim zakonom.

Vijeće se sastoji od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda i jedan Član iz reda ostalih. Sudije bira Predstavnički dom i Dom naroda.

Član 42a

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda u skladu sa Amandmanom XL na Ustav, pokreće se na osnovu obavijesti, odnosno zahtjeva predsjedavajućeg ili jednog od potpredsjedavajućeg Doma naroda da Zajednička komisija formirana od predstavnika Predstavničkog doma i Doma naroda nije usaglasila tekst zakona, propisa ili akta koji se tiče vitalnog interesa konstitutivnog naroda.

Član 42b

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda zastupljenih u skupštini kantona u skladu sa Amandmanom LXXX na Ustav pokreće se na osnovu obavijesti ili zahtjeva predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg zakonodavnog tijela kantona da nije postignuta saglasnost većinom glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom tijelu kantona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Vijeće postupa na način predviđen Amandmanom XL na Ustav.

Član 43

Obavijest odnosno zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda treba da sadrži odluku, odnosno pitanje koje se odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda, okolnosti i činjenice na kojima se zasniva zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa druge podatke i priloge od značaja za utvrđivanje vitalnih interesa.

Član 44

Mandat člana Vijeća prestaje prestankom dužnosti sudije Ustavnog suda.

Vijećem predsjedava predsjednik Ustavnog suda, ako je predsjednik Član Vijeća, a ako predsjednik nije Član Vijeća predsjedava sudija koga izaberu članovi Vijeća iz svog sastava.

VI - POSTUPAK ZA SMJENJIVANJE PREDSJEDNIKA I POTPREDSJEDNIKA FEDERACIJE

Član 45

Zahtjev doma Parlamenta Federacije za smjenjivanje Predsjednika ili jednog od potpredsjednika Federacije treba da sadrži činjenični opis i dokaze o kršenju zakletve ili postojanju razloga nedostojnosti vršenja te funkcije.

Ustavni sud će od Predsjednika, odnosno jednog od potpredsjednika Federacije pribaviti odgovor na navode iznesene u zahtjevu za smjenjivanje.

Član 46

Stranke u postupku za smjenjivanje su dom Parlamenta Federacije koji je podnio zahtjev za smjenjivanje jednog od potpredsjednika, odnosno Potpredsjednika Federacije i jedan od potpredsjednika Federacije, odnosno Potpredsjednik Federacije.

Član 47

Ustavni sud će presudom odlučiti o smjenjivanju Predsjednika, odnosno Potpredsjednika Federacije ili odbiti neosnovan zahtjev za smjenjivanje.

VII - ODLUČIVANJE O ŽALBI PROTIV ODLUKE NADLEŽNOG SUDA KOJOM JE ODLUČENO O IMUNITETU

Član 48

(brisano)

Član 49

U postupku odlučivanja o žalbi protiv odluke nadležnog suda kojom je odlučeno o imunitetu pred Ustavnim sudom stranke u postupku su sud koji je donio rješenje i sve stranke u tom postupku.

Kad odlučuje u ovom postupku Ustavni sud može odlučiti da na sjednicu suda pozove stranke iz stava 1. ovog člana.

Član 50

Postupak odlučivanja po žalbi protiv odluke nadležnog suda kojom je odlučeno o imunitetu je hitan.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51

Bliže odredbe o postupku pred Vijećem i o postupku odlučivanja o žalbi protiv odluke nadležnog suda o imunitetu, uredit će se Poslovníkom o radu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/98).

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupku pred Ustavnim Sudom Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 37/2003)

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".